

jeg ikke undlade at gøre opmærksom paa, hvem det er, der maa betale Bevillingerne til fri Proces. Det er jo ikke Statskassen, der bærer Udgifterne herved, men det er Kommunerne. Naar vi ere alt for goddædige paa dette Punkt, gaar det altsaa ud over Kommunerne. — Jeg er enig med den højtærede Minister i, at § 12 i Kundgørelse af 15de Marts 1845 for det sjællandske Jærnbaneselskab ikke gælder for Statsbanedriften. Naar det ærede Medlem for Kjøbenhavns 3dje Valgkreds (Alf. Christensen) udtalte saa sikkert, at de tilskadekomne kunde i Henhold til den nævnte Bestemmelse i Kundgørelsen anlægge Sag mod Statsbanedriften og faa sig tilkendt Erstatning, tror jeg, at han har taget fuldstændig fejl. De Bestemmelser, der bleve givne for Aktieselskabet 1845, ere faldne bort med Selskabets Ophør og gælde ikke for Statsbanedriften.

Zahle: Da det ærede Medlem for Maribo Amts 5te Valgkreds (N. J. Larsen) forrige Gang havde Ordet, drog han Gentofteulykken og Pressens Stilling til den ind i Debatten om denne Sag. Den sørgelige og store Ulykke, som hændte ved Gentofte, er nu heldigvis saa fjern i Tid, at vi kunne behandle denne Sag uden at være paavirkede af den Stemning, som denne Ulykke rejste. Jeg tror, at det havde været heldigere, om det ærede Medlem havde — ligesom alle andre, der have haft Ordet i denne Sag i Dag — undladt her at nævne denne Ulykke, og det havde været endnu heldigere, om det ærede Medlem havde undladt ved denne Løjlighed at befri sit Sind for noget af den Bitterhed, som han nærer over for Pressen. Jeg skal ikke komme dybt ind paa denne Sag, hverken paa selve Ulykken eller paa Spørgsmaalet om, hvor Skylden for den hviler; og heller ikke paa en Bestemmelse af Pressens Forhold til de Begivenheder, som den Gang fandt Sted, thi jeg anser det, som jeg har sagt, for heldigt, at man saa lidt som muligt drager denne Sag ind under Behandlingen af dette Lovforslag. Jeg ønsker imidlertid at gøre mig til Talsmand for, at dette Lovforslag bliver rettet paa to Punkter, som ogsaa andre ærede Talere have fremdraget, nemlig i §§ 1 og 3. Hvad § 1 angaar, mener jeg ligesom andre ærede foregaaende Talere, at det er for snævert et Ansvar, man her har paalagt Statsbanerne og Privatbanerne. Naar man her opstiller en Begrænsning som i de sidste Sætninger, hvor man siger, at der heller ikke skal betales Erstatning, hvis den Agtpaagivenhed og Omhu, som

Jærnbandedrift udkræver fra Driftsbestyrelsens og Driftsbetjeningens Side saavel i Henseende til Driftsmaaden som i Henseende til Materiellet, ikke har været forsømt, jeg mener, at det er for stærk en Begrænsning af Banernes Ansvar. Det Princip, som skal lægges til Grund for, hvordan Ansaret skal være for Statsbanerne over for Passagererne, mener jeg skal være dette, at naar en Mand befordres med Jærnbanen, saa skal han være sikker paa at kunne faa Erstatning for den Skade, han derved lider, hvis han ikke selv er Skyld i Skaden. Det er ikke noget urimeligt at paalægge en Drift som Banedriften et saadant Ansvar. Hvis man kommer ind paa Spørgsmaalet om, hvorvidt der er iagttaget den Agtpaagivenhed og Omhu, som Driftsbestyrelsen og Driftsbetjeningen normalt skal og bør udvise, kommer man ind i en Række af Tvivlsspørgsmaal, hvor Banedriften altid vil søge at værne sig mod ethvert Ansvar. Saa langt som muligt skal man hen mod det, at naar der er sket en Skade for nogen Person derved, at han er bleven befordret med Banen, skal Banen svare Erstatning, medmindre det kan paavises, at vedkommende selv er Skyld deri. — Naar man med Hensyn til „Forsørger“ i § 3 har fastholdt dette, at det kun er Ægtefælle og Børn, som skulle have Erstatning for Tab af Forsørger, altsaa for Tab af Ægtefælle og af Forældre, saa ser jeg ikke, hvorledes den højtærede Minister kan have Ret i sin Paastand om, at det vilde være farligt at udvide Begrebet „Forsørger“ længere ud. Vi havde jo udtrykkeligt ved Gentofteulykken — da den nu en Gang er draget ind i Debatten — Eksempel paa, at der er omkommet en Forsørger, som hverken var Ægtefælle eller Fader. Vi have der et Eksempel paa, at en Søn, som forsørgede sine gamle Forældre, er omkommen. Det vilde nu, forekommer det mig, være ganske urimeligt, om der i et saadant Tilfælde af Tab af Forsørger ikke skulde gives Erstatning, da det maaske er nok saa bittert for gamle Forældre at miste deres Søn, som forsørger dem, naar de ere komne til en Alder, hvor de ikke mere kunne genoptage noget Erhverv eller gøre noget synderligt for at forsørge sig selv — nok saa besværligt som det vil være for Børn, der dog kunne haabe snart at naa en Alder, hvori de kunne forsørge sig selv, at miste deres Forældre. Efter Loven vil Bestemmelsen endog rumme Tilfælde, hvor Børnene allerede ere ret store og snart kunne se den Tid i Møde, hvori de kunne forsørge sig selv. Naar man tager